

شناخت مسائل کودکان و نوجوانان

نویسنده و مولف :

دکتر سیمین فرشادی

انتشارات دانشگاهی فرهنگمند

نام کتاب : شناخت مسائل کودکان و نوجوانان

مؤلف : دکتر سیمین فرشادی

تاریخ و نوبت چاپ : اول ۱۴۰۳

شمارگان : ۱۰۰ نسخه

بها : ۲۰۰۰۰۰۰ ریال

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۷۳۱۵-۶۹-۱

حق چاپ برای نشر دانشگاهی فرهنگمند محفوظ می باشد

نشانی : تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده، طبقه اول

تلفن : ۶۶۴۱۰۶۸۸ - ۶۶۹۶۸۶۱۴

WWW.FARBOOK.PUB
Farbook.pub@gmail.com

سرشناسه	: فرشادی، سیمین، ۱۳۸۷
عنوان و نام پدیدآور	: مسائل شناخت کودکان و نوجوانان / سیمین فرشادی
مشخصات نشر	: تهران: نشر دانشگاهی فرهنگمند، ۱۴۰۳
مشخصات ظاهری	: ۱۶۸ ص.: مصور (رنگی).
شابک	: 978-622-7315-69-1
وضعیت فهرست نویسی	: فبا
موضوع	: نوجوانان -- روان شناسی Adolescent psychology کودکان -- روان شناسی Child psychology والدین و کودک Parent and child والدین و نوجوانان Parent and teenager شناخت در کودکان Cognition in children کودکان -- سرپرستی Child rearing
رده بندی کنگره	: BF۷۲۴
رده بندی دیویی	: ۱۵۵/۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۴۱۹۰۹۵
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فبا

فهرست مطالب

پیشگفتار:	۴
فصل اول: ویژگی های کودک و نوجوانان	۶
فصل دوم: مطالعات زمینه ای رشد کودکان و نوجوانان	۳۱
فصل سوم: آموزش کودک و معماری فضا	۴۵
فصل چهارم: بلوغ و بحران هویت	۵۷
فصل پنجم: ساختار خانواده و اختلالات رفتاری کودکان و نوجوانان	۷۷
فصل ششم: نیازها و مسائل تربیتی	۱۱۷
فصل هفتم: نیازها و مسائل تحصیلی	۱۳۴
فصل هشتم: نیازها و مسائل ارتباطی و انحرافات جنسی	۱۵۷
منابع:	۱۷۵

www.ketab.ir

پیشگفتار

روانشناسی کودک از نظر کلی بحث تازه و مستقلى است که درباره هشیاری و بیداری روان کودک و تأثیر آن در رشد و نمو تدریجی او گفتگو می کند. و به ما می آموزد این موجود کوچک و ناتوان که روزی یک قطعه گوشت و پوست ناتوانی بوده چگونه رفتار و کردار خود را در این جهان وسیع آموخته و با چه شرایطی تا دوران جوانی رسیده است. پرورش تدریجی روان کودک با آنچه که مربوط به مراحل رشد و پیشرفت اعضای بدن و مراحل بلوغ او است کاملاً متفاوت و جدا از هم هستند و این دو مرحله مستقل دارای شرایط مخصوصی است که هر دو به موزات هم پیش می روند و در راه مستقیم خود از یکدیگر کمک می گیرند از آن گذشته برای شناختن مراحل روانی کودک کافی نیست که کودک از زمان بدنیا آمدن مورد مطالعه قرار دهیم زیرا قبل از بدنیا آمدن در زمانی که نطفه او بسته می شود در آن محیط تنگ و تاریک بدون اینکه ما بدانیم عوامل و شرایطی وجود دارد که اساس زندگی آینده او پایه گذاری می شود و از این بحث نتیجه می گیریم که از یک نقطه نظر تئوری روانشناسی کودک بایستی از زمان قبل از تولد مورد بررسی قرار گیرد و بدانیم که این کودک در کدام محیط و تحت کدام شرایط و از کدام خانواده بوجود آمده و این هنوز خود بخش بسیار مفصل و پیچیده ای است که پایه آن بر روی قوانین و توارث و ژن شناسی استوار می گردد و بعد از تولد شرایط و عوامل پرورش و بسیاری عوامل دیگر در پیشرفت اعضای بدن و سلسله اعصاب او مؤثر است و با عواملی که در رشد و نمو اعضای بدن تأثیر دارد روان او نیز در کش و قوس تحولات زندگی مراحل خود را خواه ناخواه می پیماید. این شرایط محیط نیز از نقطه نظر جسمی و روانی در او و در سازندگی شخصیت او تأثیر دارد و اگر اعضای بدن کودک از روی سیستم بخصوصی رشد نماید در شکوفایی و پیشرفت قوای روانی او بی اثر نخواهد بود. به عبارت ساده در روانشناسی کودک، کودک را برای خودش مطالعه می کند و روانشناس باید بداند خصوصیات ارثی و ژن شناسی عامل مهمی در عقب ماندن یا جلوفتادن شرایط روانی کودک بشمار می آید باید اضافه کنیم مسئله وزن شناسی و عوامل ارثی چون موضوع بسیار پیچیده ای بود تا مدت ها کسی به آن توجه نداشت ولی از قرن نوزدهم این مسئله اساسی در روانشناسی کودک جای خود را باز کرد و دانشمندان توجه زیاد نموده و دانستند که قسمت مهم و علل اصلی پیشرفت روان کودک زمانی پایه گذاری شده که هنوز کودک بدنیا نیامده بود دلیل آن بسیار روشن است، در خانواده ای که دو یا سه فرزند زندگی می کنند، فرزندان یک پدر و مادر از لحاظ روانی و استعداد با هم فرق دارند یکی از آنها با هوش و دیگری کند ذهن و سومی فاقد احساسات و صفات انسانی است در حالی که هر سه آنها در یک برنامه و شرایط مشابهی بوجود آمده اند. اما اگر زمان نطفه گذار هر کدام را با شرایط زندگی پدر مادر مورد مطالعه قرار دهیم مشاهده می شود که

این پدر و مادر در تمام شرایط زندگی دارای یک نوع حالت روانی نبوده و شرایط زندگی هر زمان با زمان دیگری فرق داشته است. بنابراین تمام شرایط زندگی و عوامل روانی در پایه گذاری وجود کودک دخالت مستقیم دارد البته بعد از به دنیا آمدن کودک خواه ناخواه دارای استعداد یا تمایلاتی است که قبل از تولید بنیان آن نهاده شده و محیط خارج در روش تعلیم و تربیت نیز باندازه ای تمایلات و خصوصیات او را تحت تأثیر قرار می دهد. بنابراین روانشناس کودک در حالیکه پیشروی روانی او را مطالعه می کند باید بداند که اساس هستی این کودک با چه شرایطی پایه گذاری شده و بعد از تولد محیط و اطرافیان چه تأثیری در او باقی گذاشته اند کسی که روان کودک را مطالعه می کند از عواملی که باعث پیدایش این خصوصیات شده باید آگاهی کامل داشته باشد در زمان گذشته کودک را به نام اینکه کودک بود به او توجهی نداشته و تربیت و پرورش او را نیز جز وظایف لازم نمی شمردند. اما امروز به این نکته متوجه شده اند که کودک یک انسان کوچکی است و بایستی روح و جسم او به موازات هم با شرایطی مساوی پرورش یابند و اگر در امور جسمی نواقصی موجود است در رفع آن بکوشند زیرا اگر بطور مثال کودک دیر تر از زمان معین راه رفتن را یاد بگیرد این ناتوانی در روان او تأثیر خواهد گذاشت با این معنی که هر نوع ناتوانی جسمی در عقب انداختن هشیاری روانی او بی اثر نخواهد بود تستها و آزمایشهای روانی این مشکل را تا اندازه ای حل کرده و روانشناس با کمک آزمایش های لازم در روش پرورش مساوی پرورش می دهد تا بتواند از یک کودک خردسال و ناتوان در آینده یک انسان کامل بدون عیب و نقص بسازد. همچنین نوجوانی سن ایجاد تغییر و تحولات بزرگ برای هر فرد است و در روان نوجوان گفت حساس ترین سنی است که هر شخصی آن را تجربه می کند. سنی که مرحله گذار از دوره کودکی به بزرگسالی تقلی می شود و نوجوانان سعی می کنند تا هویت مستقل خود را بسازند و استقلال بیشتری داشته باشند حتی اگر درگیر مباحثی مانند بلوغ جنسی، استفاده از مواد مخدر و یا نحوه روابط با هم سن و سالان خود نباشند نیز فشار سنگینی بر روی خود حس می کنند. آن ها می خواهند به والدین خود ثابت کنند که مسئولیت پذیر و قابل اعتماد هستند. روانشناسی نوجوانان به والدین کمک می کند تا بتوانند نوجوانان را بهتر درک کنند و راحت تر بتوانند تجربه های خود را به آنان منتقل کنند. نوشته ای را که در دست دارید در این مسائل با شما گفتگو می کند و به شما می گوید که کودک و نوجوان شما در چه شرایطی بوجود آمده و بعد از تولید چه وظایف و تکالیفی را برای پرورش او بر عهده دارید و البته اگر در این روش درست با سیستم های امروز دنبال شود بدون تردید کودکان امروز که پدران و مادران آینده بشمار می آیند از لحاظ روانی بدون عیب و نقص وارد جامعه خواهند شد.